



Luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen päätös koskien rauhoitettujen lintulajien häirintää

Hakija

Tuotantoyhtiö Aran Oy

Asia

Lupahakemus kosteikko- ja suoalueilla pesivien peto- ja vesilintujen kuvaamiseen tutkimustarkoituksessa ajalla 1.5.-31.7.2025 Valkmusan kansallispuistossa Kotkassa ja Pyhtäällä Kymenlaaksossa sekä Pohjois-Pohjanmaalla.

Hakemus

Hakija hakee lupaa kosteikko- ja suoalueilla pesivien peto- ja vesilintujen kuvaamiseen Avara luonto-ohjelman luontodokumenttia varten ajalle 1.5.-31.7. Hakijalle on myönnetty vastaavaan toimintaan aiemmin poikkeuslupa VARELY/2157/2023.

Suunnitellut kuvaukset ajoittuvat vuoden 2025 kesään. Kuvausten valmisteluun maastossa osallistuu kerrallaan enintään kaksi kokenutta, luontokuvauksia yli 20 vuotta toteuttanutta henkilöä. Kuvaustyön aikana kuvaussuojassa on ainoastaan kuvaaja. Kuvauksissa noudatetaan toimintatapoja, jotka aiheuttavat mahdollisimman vähän häiriötä kohteen eläimille mm. käyttämällä kevytrakenteisiä kuvaussuojia, teltoja ja muita naamiointiin soveltuvia välineitä, jotta ihmisen läsnäolo on mahdollisimman huomaamatonta.

Petolinnuista kohteina ovat erityisesti sääksi (*Pandion haliaetus*) ja muuttohaukka (*Falco peregrinus*). Sääksi-kuvausten toteutuspaikka jatkoluvan aikana on edelleen Valkmusan kansallispuisto.

Tarkoitus on kuvata Valkmusan lajistoa suolle sijoitettavasta kevytrakenteisesta, nopeasti koottavasta ja purettavasta kuvaussuojasta tai asettamalla kuvauspaikalle kamera kuvaamaan tapahtumia. Tällöin kuvaaja poistuu kuvauspaikalta, jotta kuvausten aiheuttama häiriö on vähäisin. Jos kuvausta suoritetaan suojasta käsin, kuvaussuojassa viivytään kerrallaan enintään vuorokausi 3–4 kertaa kesän aikana ja kuvauksen aikana kuvaaja ei poistu kuvaussuojasta. Kuvaukset toteutetaan alueen lajistolle mahdollisimman vähän häiriötä aiheuttaen.

Muuttohaukan kuvauksia toteutetaan ensisijaisesti Pohjois-Pohjanmaalla, esimerkiksi Piurukkanevalla, Jerusaleminsuolla ja Sarvisuolla. Kuvauskohteiden lopullinen valinta tehdään yhteistyössä paikallisen lintutieteellisen yhdistyksen ja rengastajien kanssa. Maastokäynnit suoritetaan näiden tahojen opastuksella ja ohjauksessa soilla, joilla muuttohaukan pesintä on havaittu ja vahvistettu.

Muuttohaukan kuvauksissa keskitytään nyt emolintujen ruokintakäyttäytymiseen ja pesän ympäristöön, varsinaisia pesään ja pesäpoikasiin kohdistuvia kuvauksia ei tehdä.

Hakija on toimittanut hakemuksen liitteenä karttakuvat kuvausalueista.

Määräykset, joita hakemus koskee

Sääksi ja muuttohaukka ovat luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettuja. Lisäksi muuttohaukka on uhanalainen.

Luonnonsuojelulain 70 § kieltää rauhoitettujen eläinlajien tahallisen häirinnän, erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muuton aikaisilla levähdysalueilla tai muuten lajien elämänsyklin kannalta tärkeillä alueilla.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa kielloista, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, mm. tutkimus- ja opetustarkoituksessa. Poikkeuksesta ei saa olla haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

Päätös ja lupaehdot

Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntää hakijalle hakemuksen mukaisen luvan kuvata sääksen ja muuttohaukan pesintää alla luetelluin ehdoin.

- 1 Lupa on voimassa 31.7.2025 asti.
- 2 Pesän läheisyydessä saa viipyä kerrallaan kaksi henkilöä. Pesän läheisyydessä saa kerrallaan olla yksi kuvaussuoja.
- 3 Käytettävät laitteet ja välineet on sijoitettava maastoon siten, että ne eivät houkuttele ulkopuolisia henkilöitä pesän läheisyyteen. Kuvauskulmat tulee rajata siten, ettei pesäpaikat ole tunnistettavissa tai muuten tule julkiseksi.
- 4 Kuvaaminen ei saa vaarantaa sääksen, muuttohaukan tai mahdollisesti pesimään tulevan muun rauhoitetun linnun pesintää missään vaiheessa. Mikäli kuvauksen havaitaan häiritsevän pesintää, tulee kuvaussuoja purkaa ja poistua paikalta viipymättä pesintää häiritsemättä.
- 5 Dokumentissa, jossa kuvamateriaalia käytetään, tulee olla maininta, että kuvaukselle on myönnetty luonnonsuojelulain mukainen poikkeuslupa rauhoitettuja lintuja koskevista rauhoitusmääräyksistä. Samassa yhteydessä on ilmoitettava tämän päätöksen diaarinumero VARELY/625/2025.
- 6 Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
- 7 Tämä lupa tai sen kopio on oltava mukana toimenpiteitä tehtäessä (esim. puhelimesta) ja pyydettyäessä lupa on esitettävä.
- 8 Mikäli toimenpiteitä tehdään perustetuilla luonnonsuojelualueilla, tulee hakijan tarvittaessa erikseen hakea lupaa poiketa näiden alueiden rauhoitusmääräyksistä. Yksityisten luonnonsuojelualueiden osalta lupaviranomainen on alueellinen ELY-keskus ja valtion suojelualueiden osalta Metsähallitus.
- 9 Hakija vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin ja maanomistajiin.
- 10 Varsinais-Suomen ELY-keskus valvoo lupaehtojen noudattamista yhdessä alueellisten ELY-keskusten kanssa. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.
- 11 Luvan käytöstä tulee raportoida vuoden loppuun (31.12.) mennessä. Raportti toimitetaan Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kirjaamoon (kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi) päätöksen asianumerolla VARELY/625/2025 varustettuna. Raportissa tulee ilmetä lopulliset kuvauspaikat, kuvauspäivät sekä arvio kuvauksen vaikutuksista alueen rauhoitettujen lintujen pesintään.

Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n ehdot ja poikkeuslupa voidaan myöntää tutkimus- ja opetustarkoituksessa. Lintudirektiivin 10 artiklan mukaisesti jäsenvaltioiden

on edistettävä luonnonvaraisten lintujen tutkimusta sekä muuta työtä niiden suojelemiseksi.

Sääksen ja muuttohaukan kuvaamisen tarkoituksena on lisätä ihmisten tietoisuutta kyseessä olevista lajeista. Opetusmateriaalin tuottamisen ja jakamisen kautta voidaan lisätä ihmisten tietoisuutta luonnon monimuotoisuudesta ja edistää luonnonsuojelun hyväksyttävyyttä. Opetusmateriaalin hankkimiseen ei ole muuta tyydyttävää ratkaisua, sillä sääksen ja muuttohaukan käytöksen esittelemiseksi materiaali on kuvattava siellä, missä nämä lajit luontaisesti esiintyvät ja pesivät. Hakijoilla on paljon aikaisempaa kokemusta vastaavien projektien toteuttamisesta. Lisäksi kuvauksen käytännöt häiritsevät pesintää mahdollisimman vähän, jolloin minimoidaan kuvattavalle kohteelle ja muulle lajistolle aiheutuva haitta. Kuvausryhmä käyttää apunaan myös paikallisoppaita (lintuyhdistykset ja rengastajat), mikä osaltaan edesauttaa em. tavoitteita. Varsinais-Suomen ELY-keskus arvioi, etteivät toimenpiteet heikennä sääksen, muuttohaukan tai muiden mahdollisesti kuvauksen kohteena olevien rauhoitettujen lintujen suotuisan suojelun tasoa tai sen saavuttamista.

Pohjois-Pohjanmaan mahdolliset kuvauskohteet Piurukkaneva, Jerusaleminsuo ja Sarvisuo ovat Natura-alueita (Salmineva-Piurukkajärvi (FI1102801) ja Sarvisuo -Jerusaleminsuo(FI1200805)). Luvan mukaisesti toteutettuna toimenpiteet eivät heikennä niitä luontoarvoja, joiden perusteella alueet on liitetty Natura 2000 –verkostoon, eikä luonnonsuojelulain 35 §:n mukaista vaikutustenarviointia tarvita.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 69 §, 70 §, 83 §, 121 §

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi luonnonvaraisten lintujen suojelusta (2009/147/EY, lintudirektiivi), artiklat 1, 5, 9, 10, 13

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

Valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025

Päätöksen voimaantulo

Varsinais-Suomen ELY-keskus on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Luvan mukaisiin toimenpiteisiin tulee voida ryhtyä ennen kuin päätös on saavuttanut lainvoiman. Pesimäaika on jo käynnissä ja kuvaukset on voitava aloittaa heti. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida päätöksen luonteen ja tutkimus- ja opetustarkoituksen vuoksi lykätä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Saija Porramo ja ratkaissut yksikön päällikkö Olli Mattila.

Liitteet

Valitusosoitus

Tiedoksi

ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi

Suomen ympäristökeskus kirjaamo@syke.fi

Kaakkois-Suomen ELY-keskus kirjaamo.kaakkois-suomi@ely-keskus.fi

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus kirjaamo.pohjois-pohjanmaa@ely-keskus.fi

Kainuun ELY-keskus kirjaamo.kainuu@ely-keskus.fi

Kaakkois-Suomen poliisilaitos kirjaamo.kaakkois-suomi@poliisi.fi

Oulun poliisilaitos kirjaamo.oulu@poliisi.fi

Kotka kirjaamo@kotka.fi

Pyhtää kunnanvirasto@pyhtaa.fi

Oulainen kaupunki@oulainen.fi

Puolanka kunta@puolanka.fi

Vaala vaala@vaala.fi ymparistopalvelut@pudasjarvi.fi

Utajärvi kirjaamo@utajarvi.fi

Kymenlaakson lintutieteellinen yhdistys juhis973@gmail.com

antto.makinen@gmail.com

Etelä-Karjalan lintutieteellinen yhdistys juuti.juha@gmail.com ekly@ekly.org

Etelä-Karjalan luonnonsuojelupiiri saimaa@sll.fi

Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellinen yhdistys pply@pply.fi

SLL Pohjois-Pohjanmaan luonnonsuojelupiiri pohjois-pohjanmaa@sll.fi

Kainuun Lintutieteellinen Yhdistys ry (KLY) vesahyyry5@gmail.com kly@birdlife.fi

SLL Kainuun luonnonsuojelupiiri ry kainuu@sll.fi

Tapiola Pohjois-Savo-Kainuu ry info@tapiolary.com

Suoritemaksutta

Tämä asiakirja VARELY/625/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/625/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Porramo Saija 06.05.2025 12:43

Ratkaisija Mattila Olli 06.05.2025 13:53

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Itä-Suomen hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiantona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Itä-Suomen hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 270 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tuomioistuinlaki löytyy osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>

Itä-Suomen hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: PL 1744, 70101 Kuopio

Käyntiosoite: Minna Canthin katu 64, 70100 Kuopio

Puhelin: 029 56 42502

Telefax: 029 56 42501

Sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi

Aukioloaika: 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä perittyä suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.